

prima instanță: Iu. Palade
(Judecătoria Cimișlia)
instanța de apel: M. Ciugureanu, L. Popova, A. Minciuna
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2r-154/17

DECIZIE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecători: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Vacarciuc Tamara și avocatul acesteia Dumitru Buliga,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vacarciuc Tamara împotriva lui Gribnic Mihail privind împărțirea imobilului prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulțe,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, prin care s-a respins cererea apelantei Vacarciuc Tamara privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și nu s-a dat curs cererii de apel,

c o n s t a t ă:

La data de 02 septembrie 2016 Vacarciuc Tamara s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Gribnic Mihail solicitând partajarea bunului imobil, amplasat în orașul Cimișlia, str. 27 august 23a, prin atribuirea întregului bun pârâtului Gribnic Mihail, în schimbul încasării de la acesta a unei sulțe în sumă de 26822 euro și încasarea de la Gribnic Mihail a cheltuielilor pentru evaluarea bunului și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cimișlia din 26 octombrie 2016 acțiunea a fost respinsă.

Ne fiind de acord cu soluția instanței de fond, la 02 noiembrie 2016, 15 noiembrie 2016 și 21 noiembrie 2016 Vacarciuc Tamara a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Cimișlia din 26 octombrie 2016, solicitând casarea hotărârii recurate, cu emitrea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii și scutirea de la plata taxei de stat, invocând starea materială precară.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017 s-a respins cererea apelantei Vacarciuc Tamara privind scutirea de la plata taxei de stat.

Nu s-a dat curs cererii de apel și i s-a acordat apelantei Vacarciuc Tamara termen pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 12673 lei până la ședința de judecată care va avea loc la data de 22 februarie 2017, ora. 10.00.

I s-a explicat apelantei că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele va fi restituită fără examinare.

La 02 februarie 2017 Vacarciuc Tamara și avocatul acesteia Dumitru Buliga au

declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel în partea privind respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, cu emiterea unei noi decizii de scutire de la plata taxei de stat.

Vacarciuc Tamara și avocatul acesteia Dumitru Buliga, în motivarea recursului au indicat că nu sunt de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece cheltuielile lunare minime ale recurentei Vacarciuc Tamara se estimează la suma minimă de 2432 lei, iar salariul net al acesteia este de 3600 lei.

Astfel, taxa de stat reprezintă un impediment pentru ca recurenta Vacarciuc Tamara să-și apere drepturile în fața instanței de judecată, în conformitate cu prevederile art.20 din Constituția Republicii Moldova, art.6 și 13 din CtEDO, art.1 din Protocolul nr.1 la CtEDO, și în concordanță cu prevederile art.85 alin.(4) CPC, art.3 din Legea taxei de stat nr.1216 din 03.12.1992, și nu în ultimul rând dreptul la un proces echitabil, de a avea acces liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin.(1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 CPC și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform prevederilor art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, precizează că potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin. (1) Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet

sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Colegiul reține, că instanța de apel la emiterea încheierii din 18 ianuarie 2017 corect a indicat că lipsesc careva temeieri de scutire a apelantei de la plata taxei de stat, în cazul în care Vacarciuc Tamara nu a prezentat careva probe care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat.

Totodată, instanța de recurs menționează că instanța de apel corect a reiterat faptul că, deși Vacarciuc Tamara a invocat lipsa surselor financiare, printre care și cheltuieli în mărime de 1632 lei lunar, pentru a se deplasa la serviciu, însă la materialele dosarului nu au fost prezentate probe care ar demonstra faptul dat. Vacarciuc Tamara a anexat doar graficul de circulație a transportului de pe pagina web a ÎS „Gările și Stațiile Auto” (f.d. 67-83), fără a anexa cel puțin un bon de plată de procurare a biletului de călătorie.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, actele prezentate de Vacarciuc Tamara în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat nu sunt de natură să confirme integral imposibilitatea reală a recurente de a achita taxa de stat, atât timp cât nu au fost anexate și alte probe în susținerea acestei cerințe.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs, prin prisma prevederilor art. 368 alin. (1) CPC, reține că instanța de apel întemeiat a dispus, prin încheierea din 18 ianuarie 2017 de a respinge cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, a nu da curs cererii de apel depusă de Vacarciuc Tamara, acordându-i termen suplimentar pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și a apelului motivat.

Astfel, instanța de recurs constată că recurenta nu a prezentat probe care să demonstreze veniturile sale, sau să probeze lipsa mijloacelor financiare or, în susținerea afirmației despre situația materială precară, nu au fost prezentate înscrisuri confirmative.

Prin urmare, impunerea achitării taxei de stat, pentru examinarea apelului, nu reprezintă limitarea accesului la justiție, or lipsește proporționalitatea scopului urmărit și mărimea taxei de stat achitată.

Neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat ori solicitarea de la scutirea acesteia, drept prevăzut la art. 85 CPC, indică direct la nerespectarea drepturilor sale procedurale, în măsura stabilită de normele de drept procedural, de aceea instanța de apel, în temeiul legii, a dispus obligarea apelantei de a prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, or, înaintând cerere de apel fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat și cunoscând despre necesitatea plății acesteia, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat de către recurentă.

Totodată, instanța atestă că recurenta nu a ținut cont de prevederile art. 56 alin (3) și 61 alin. (1) CPC, care indică că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Or, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, odată cu solicitarea scutirii de la plata taxei de stat,

actele ce confirmă starea materială precară invocată urmau a fi anexate la depunerea cererii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să menționeze faptul că în situația din speță, acțiunea instanței de apel prin aceea că nu a dat curs cererii de apel, nu încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de cea internațională ori, CEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către către Vacarciuc Tamara și avocatul acesteia Dumitru Buliga.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2017, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vacarciuc Tamara împotriva lui Gribnic Mihail privind împărțirea imobilului prin atribuirea întregului bun în schimbul unei sulte.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru